

KẾ HOẠCH
Phòng, chống bệnh không lây nhiễm năm 2019

Căn cứ Kế hoạch số 102/KH-UBND ngày 13/4/2016 của Ủy ban nhân dân tỉnh về phê duyệt chiến lược Quốc gia phòng, chống bệnh không lây nhiễm giai đoạn 2016-2025 trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh; Sở Y tế xây dựng Kế hoạch phòng, chống bệnh không lây nhiễm (viết tắt là KLN) năm 2019 trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh như sau:

I. MỤC TIÊU, CHỈ TIÊU

1. Mục tiêu chung:

Khống chế tốc độ gia tăng tiến tới làm giảm tỷ lệ mắc bệnh tại cộng đồng, hạn chế tàn tật và tử vong sớm do mắc các bệnh KLN trong đó ưu tiên phòng, chống các bệnh ung thư, tim mạch và đái tháo đường nhằm góp phần bảo vệ, chăm sóc, nâng cao sức khỏe của nhân dân và phát triển kinh tế xã hội của tỉnh trong thời gian tới.

2. Mục tiêu cụ thể năm 2019:

** Mục tiêu 1: Củng cố và nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp chính quyền, ban, ngành, đoàn thể và ý thức của người dân về phòng, chống các bệnh KLN.*

Chỉ tiêu:

- 100% cán bộ chính quyền, ban, ngành, đoàn thể nhận thức được tầm quan trọng của việc phòng, chống các bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản.

- 100% ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố có kế hoạch, ít nhất 50% ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố có đầu tư kinh phí phòng, chống bệnh KLN từ nguồn ngân sách địa phương.

- 85% người trưởng thành được tiếp cận thông tin cơ bản về các yếu tố nguy cơ, biện pháp phòng chống bệnh ung thư, tim mạch và đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản và các yếu tố nguy cơ, biện pháp phòng chống bệnh.

** Mục tiêu 2: Giảm thiểu các hành vi nguy cơ chính gây mắc các bệnh KLN tại cộng đồng.*

Chỉ tiêu:

- 80% cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và học sinh trung học

cơ sở, trung học phổ thông hiểu biết về tác hại của thuốc lá, lạm dụng rượu bia, dinh dưỡng không hợp lý và ít hoạt động thể lực là nguy cơ dẫn đến mắc các bệnh không lây nhiễm.

- 80% người trưởng thành có hoạt động thể lực ít nhất 30 phút/ngày.

- Giảm 10% tỷ lệ người trưởng thành hút thuốc lá so với năm 2015.

*** Mục tiêu 3:** *Hạn chế sự gia tăng tỷ lệ người tiền bệnh, mắc bệnh, tàn tật và tử vong sớm tại cộng đồng do các bệnh không lây nhiễm.*

Chỉ tiêu:

- 50% người trưởng thành có yếu tố nguy cơ cao được đánh giá tỷ lệ người thừa cân béo phì ($BMI \geq 25$), và 95% trẻ em ≤ 5 tuổi được đánh giá tỷ lệ thừa cân béo phì.

- 100% người dân trên 40 tuổi được khám phát hiện tăng huyết áp; 40% số người được phát hiện tăng huyết áp được điều trị, quản lý theo nguyên lý y học gia đình.

- 50% số người có yếu tố nguy cơ cao được tầm soát phát hiện đái tháo đường và tiền đái tháo đường; 40% số người phát hiện được quản lý điều trị theo hướng dẫn chuyên môn.

- 35% số người mắc bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính được phát hiện ở giai đoạn sớm trước khi có biến chứng, 35% số người đã phát hiện bệnh được điều trị theo hướng dẫn chuyên môn; 35% số người bệnh hen phế quản được phát hiện và điều trị ở giai đoạn sớm trước khi có biến chứng; 35% số người bệnh hen phế quản được điều trị đạt kiểm soát hen, trong đó 15% đạt kiểm soát hoàn toàn.

- Khám sàng lọc phát hiện ung thư vú giai đoạn sớm cho khoảng 1200 đối tượng có yếu tố nguy cơ cao của 12 xã/phường/thị trấn.

*** Mục tiêu 4:** *Củng cố, nâng cao năng lực hệ thống dự phòng, giám sát phát hiện, điều trị, quản lý bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng.*

Chỉ tiêu:

- 100% các trạm y tế, Trung tâm Y tế dự phòng tuyến huyện và Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh triển khai các hoạt động dự phòng, giám sát, phát hiện, điều trị, quản lý theo quy định.

- 100% cán bộ y tế thực hiện công tác phòng, chống bệnh không lây nhiễm tuyến tỉnh, huyện và xã được đào tạo tập huấn về dự phòng, giám sát, phát hiện, chẩn đoán, điều trị quản lý bệnh không lây nhiễm theo quy định.

- 100% trạm y tế có đủ trang thiết bị y tế cơ bản, thuốc thiết yếu theo quy định phục vụ dự phòng, phát hiện, chẩn đoán, điều trị, quản lý bệnh không lây nhiễm theo mô hình bác sỹ gia đình, lồng ghép quản lý bệnh không lây nhiễm với quản lý sức khỏe hộ gia đình.

- 95 % học sinh mầm non, tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông được phát hiện thừa cân béo phì thông qua khám sức khỏe học sinh.

- 50% người lao động tại các cơ quan, xí nghiệp được phát hiện thừa cân béo phì, tăng huyết áp, rối loạn đường máu, mỡ máu thông qua khám sức khỏe định kỳ.

- 100% cơ sở y tế các tuyến triển khai hoạt động báo cáo thường quy bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng theo quy định.

** **Mục tiêu 5:** Nâng cao năng lực của cơ sở khám chữa bệnh từ tuyến tỉnh đến tuyến xã để thực hiện tốt công tác khám chữa bệnh nói chung và khám chữa bệnh không lây nhiễm nói riêng:*

Chỉ tiêu:

- Có ít nhất 40% trạm y tế xã quản lý và điều trị bệnh tăng huyết áp và đái tháo đường.

II. CÁC HOẠT ĐỘNG TRIỂN KHAI

1. Chỉ đạo, điều hành

- Phối hợp Sở Thông tin truyền thông và các cơ quan thông tấn báo chí tuyên truyền nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp chính quyền, ban, ngành, đoàn thể và ý thức của người dân về phòng, chống các bệnh không lây nhiễm cũng như giảm thiểu các hành vi nguy cơ chính gây mắc các bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng.

- Phối hợp với ngành Giáo dục và Đào tạo triển khai các hoạt động phòng, chống các yếu tố nguy cơ bệnh không lây nhiễm cho học sinh trong trường học, bao gồm: Đảm bảo cơ sở vật chất, sân bãi, thiết bị thể dục, thể thao để đảm bảo môi trường an toàn và tăng cường hoạt động thể lực cho học sinh; truyền thông nâng cao sức khỏe, thực hiện trường học không khói thuốc, giáo dục dinh dưỡng hợp lý, đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm và khám sức khỏe, quản lý sức khỏe học sinh.

- Phối hợp với ngành Lao động - Thương binh và Xã hội, Liên đoàn lao động, Ban Quản lý các Khu công nghiệp tỉnh, các sở, ban, ngành cấp tỉnh triển khai các hoạt động khám sức khỏe định kỳ cho người lao động theo đúng quy định của Luật Lao động.

- Chỉ đạo các Trung tâm Y tế dự phòng tuyến huyện xây dựng kế hoạch, tham mưu UBND huyện cấp kinh phí triển khai hoạt động phòng, chống bệnh không lây nhiễm

- Chỉ đạo việc triển khai quản lý, điều trị bệnh tăng huyết, đái tháo đường tại trạm y tế xã. Tuyên truyền, hướng dẫn người mắc các bệnh không lây nhiễm như tăng huyết áp, đái tháo đường đến trạm y tế xã hoặc bệnh viện tuyến huyện để được tư vấn, quản lý, điều trị.

- Lồng ghép các hoạt động phòng, chống các bệnh không lây nhiễm với thực hiện Chương trình mục tiêu Y tế - Dân số và các dự án, chương trình khác đang cùng được thực hiện trên địa bàn.

2. Các hoạt động cụ thể

- Xây dựng các 4-5 thông điệp phát thanh, in sao 300 băng đĩa để tuyên truyền phòng chống các bệnh không lây nhiễm trên hệ thống đài truyền thanh các xã/phường/thị trấn.

- Xây dựng các chuyên mục 8-10 thông điệp, 10-15 bài viết đăng tải trên tạp chí, Công thông tin điện tử của ngành Y tế và đơn vị.

- Truyền thông tại cộng đồng: Tổ chức các hoạt động truyền thông trực tiếp phòng chống các bệnh không lây nhiễm vào các ngày kỷ niệm về chăm sóc sức khỏe: Ngày Thế giới phòng chống ung thư (04/2), Ngày Sức khỏe Thế giới (07/4), Ngày Thế giới phòng, chống tăng huyết áp (17/5), Ngày Thế giới phòng chống Bệnh đái tháo đường (14/11), ... cho các đối tượng nguy cơ và người bệnh tại cộng đồng, lồng ghép vào sinh hoạt của các đoàn thể địa phương.

3. Kiến toàn hệ thống phát hiện, dự phòng, quản lý bệnh KLN

- củng cố mạng lưới quản lý bệnh không lây nhiễm từ trung tâm Kiểm soát bệnh tật, các bệnh viện tuyến tỉnh, huyện, TTYT/TTYTDP huyện, thị xã, thành phố và xã được chọn triển khai.

- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật: Củng cố khoa Phòng, chống bệnh không lây nhiễm làm đầu mối trong việc tham mưu xây dựng kế hoạch và triển khai các hoạt động phòng chống bệnh không lây nhiễm; tổ chức đào tạo tập huấn; chỉ đạo, kiểm tra, giám sát tuyến dưới; quản lý thông tin, thống kê, báo cáo về phòng chống bệnh KLN.

- Khoa truyền thông - GDSK: Nâng cao năng lực truyền thông và tổ chức triển khai các hoạt động truyền thông phòng, chống bệnh không lây nhiễm.

- BV tuyến tỉnh: Hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật cho các đơn vị tuyến huyện.

- TTYT/YTDP các huyện, thành phố, thị xã: Nâng cao năng lực cho cán bộ phụ trách hoạt động phòng chống bệnh KLN của đơn vị, tổ chức triển khai các hoạt động phòng, chống bệnh không lây nhiễm trên địa bàn.

+ Chỉ đạo các Trạm y tế thực hiện điều trị, quản lý tăng huyết áp và đái tháo đường theo nguyên lý y học gia đình tại các Trạm y tế (110 xã được lựa chọn)

+ Phân công cán bộ theo dõi, giám sát và hỗ trợ các Trạm y tế thực hiện quản lý, điều trị THA và ĐTD tại trạm y tế.

+ Định kỳ ngày 30 hàng tháng báo cáo kết quả thực hiện về Trung tâm Kiểm soát bệnh tật và Sở Y tế.

- Trạm y tế xã/phường/thị trấn được chọn triển khai chương trình:

+ Phân công cán bộ chuyên trách thực hiện hoạt động phòng chống bệnh KLN.

+ Thực hiện điều trị, quản lý bệnh tăng huyết áp và đái tháo đường tại trạm y tế theo nguyên lý y học gia đình.

+ Cung cấp thông tin, cách phòng chống bệnh KLN; phòng chống yếu tố nguy cơ mắc bệnh.

+ Phối hợp với Trung tâm Kiểm soát bệnh tật, TTYT/TTYTDP huyện để sàng lọc, phát hiện một số bệnh không lây nhiễm.

+ Thống kê những số người được bệnh viện các tuyến chẩn đoán mắc bệnh đái tháo đường, tăng huyết áp, ung thư để được quản lý.

+ Theo dõi, giám sát và hướng dẫn người bệnh tự chăm sóc và tuân thủ các chế độ điều trị và phục hồi chức năng tại nhà.

4. Tăng cường công tác giám sát hỗ trợ các trạm y tế triển khai hoạt động phòng chống bệnh không lây nhiễm

- Tổ chức 4 đợt giám sát định kỳ (1 đợt/quý) giám sát hỗ trợ các trạm y tế trong công tác triển khai các hoạt động phòng chống bệnh không lây nhiễm.

- Kiểm tra, giám sát hỗ trợ đột xuất khi có yêu cầu của tuyến trên hoặc trong các đợt khám sàng lọc tại các trạm y tế.

5. Nâng cao năng lực chuyên môn và củng cố mạng lưới thông tin, thống kê báo cáo về bệnh không lây nhiễm

- Tập huấn phát hiện, điều trị, quản lý bệnh tăng huyết áp và đái tháo đường theo nguyên lý y học gia đình, truyền thông giáo dục sức khỏe phòng chống bệnh KLN cho 100% cán bộ chuyên trách huyện, xã, y tế thôn; các ban ngành đoàn thể của các xã/phường/thị trấn.

- Hướng dẫn thực hành biểu mẫu thống kê, báo cáo. Triển khai chế độ báo cáo bệnh KLN tại tuyến tỉnh, huyện, xã (tình hình bệnh không lây nhiễm, báo cáo kết quả các hoạt động phòng, chống bệnh không lây nhiễm) và báo cáo nguyên nhân tử vong tại cộng đồng.

- Trên cơ sở thu thập thông tin từ hệ thống huyện, xã để tổng hợp và báo cáo Sở Y tế, Cục Y tế dự phòng.

- Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý bệnh không lây nhiễm và thực hiện các hoạt động phòng, chống bệnh không lây nhiễm.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Nghiệp vụ Y

- Tham mưu cho Giám đốc sở chỉ đạo, đôn đốc các đơn vị Y tế trong toàn Ngành trong việc tổ chức thực hiện Kế hoạch.

- Triển khai, hướng dẫn theo dõi và giám sát việc thực hiện các quy chế, quy trình kỹ thuật, chế độ chuyên môn, đồng thời đánh giá hiệu quả hoạt động về chuyên môn nghiệp vụ trong công tác phòng chống bệnh không lây nhiễm.

2. Phòng Kế hoạch - Tài chính

Hướng dẫn, kiểm tra, giám sát việc sử dụng kinh phí đã được phê duyệt của các đơn vị theo quy định hiện hành.

3. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật

- Tham mưu Sở Y tế xây dựng kế hoạch chi tiết để triển khai các hoạt động; chỉ đạo các đơn vị Y tế tuyến huyện, xã tổ chức triển khai kế hoạch.

- Theo dõi, đánh giá, phân tích diễn biến hoạt động phòng chống bệnh không lây nhiễm, đề xuất phương án, giải pháp, can thiệp cụ thể tại cộng đồng.

- Tổ chức đánh giá kết quả hoạt động năm 2019 để đưa ra giải pháp hiệu quả thực hiện vào những năm tiếp theo.

- Phối hợp với các bệnh viện tuyến tỉnh nâng cao chất lượng khám, điều trị bệnh không lây nhiễm; phối hợp chỉ đạo, kiểm tra giám sát, hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật về phát hiện, chẩn đoán cho tuyến huyện và tuyến xã.

- Khoa truyền thông - Giáo dục sức khỏe: Phối hợp với Khoa Phòng, chống bệnh không lây nhiễm và các đơn vị liên quan triển khai thực hiện các hoạt động truyền thông, cung cấp nội dung thông điệp truyền thông, phát hành ấn phẩm tài liệu truyền thông; Chỉ đạo, giám sát, hướng dẫn mạng lưới truyền thông giáo dục sức khỏe triển khai thực hiện các hoạt động truyền thông phòng chống bệnh không lây nhiễm.

4. Bệnh viện Phổi

Triển khai các hoạt động phòng, chống bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản theo chức năng nhiệm vụ được giao.

5. Bệnh viện đa khoa các huyện, thị xã, thành phố

- Thực hiện khám sàng lọc, chẩn đoán điều trị tăng huyết áp, đái tháo đường do các trạm y tế giới thiệu, chuyển bệnh nhân lên.

- Làm các kỹ thuật cận lâm sàng.

- Đưa ra phác đồ điều trị, chỉ định thuốc điều trị (ghi đầy đủ vào hồ sơ và sổ tay theo dõi tăng huyết áp, đái tháo đường).

- Chuyển bệnh nhân và toàn bộ hồ sơ bệnh án về trạm y tế khi bệnh nhân đã ổn định.

- Bệnh nhân nặng hoặc điều trị không có kết quả thì chuyển tuyến trên.

- Cung cấp đầy đủ các loại thuốc điều trị tăng huyết áp, đái tháo đường về trạm y tế để phát thuốc hàng tháng cho bệnh nhân.

- Điều trị nội trú đối với những trường hợp bệnh nặng hoặc có các bệnh khác kèm theo, có các biến chứng.

- Ghi chép đầy đủ vào hồ sơ, bệnh án.

- Phân công cán bộ hỗ trợ về chuyên môn cho các trạm y tế trên địa bàn.

3. Trung tâm Y tế/YTDP các huyện, thị xã, thành phố

- Xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện các hoạt động phòng chống bệnh KLN năm 2019 tại địa phương.

- + Chỉ đạo các trạm y tế thực hiện điều trị, quản lý tăng huyết áp và đái tháo đường theo nguyên lý y học gia đình tại trạm (110 xã được lựa chọn)

- + Phân công cán bộ theo dõi, giám sát và hỗ trợ các trạm y tế thực hiện quản lý, điều trị tăng huyết áp, đái tháo đường.

- + Định kỳ ngày 30 hàng tháng báo cáo kết quả thực hiện về Trung tâm Kiểm soát bệnh tật và Sở Y tế.

4. Trạm y tế

Xây dựng kế hoạch trình cấp có thẩm quyền phê duyệt, tổ chức thực hiện các hoạt động phòng chống bệnh không lây nhiễm tại địa phương theo hướng dẫn chuyên môn. Thực hiện khám phát hiện sớm chẩn đoán điều trị, quản lý các bệnh không lây nhiễm.

- Đối với bệnh tăng huyết áp:

- + Phát hiện sớm, chẩn đoán, điều trị và quản lý tăng huyết áp không có biến chứng

- + Điều trị, quản lý tăng huyết áp đối với trường hợp được tuyển trên chuyên về.

- + Xử trí và chuyển người bệnh lên tuyến trên khi vượt quá khả năng chuyên môn.

- Đối với bệnh đái tháo đường:

- + Phát hiện sớm bệnh đái tháo đường.

- + Xét nghiệm đường máu mao mạch cho các đối tượng có nguy cơ cao (Theo Bảng chấm điểm nguy cơ mắc đái tháo đường -Tài liệu của WHO).

- + Tư vấn và lập danh sách quản lý các trường hợp nguy cơ cao, tiền đái tháo đường.

- + Chuyển tuyến trên chẩn đoán xác định các trường hợp nghi ngờ đái tháo đường.

- + Điều trị, quản lý đái tháo đường đối với các trường hợp được tuyển trên chuyên về.

- + Xử trí và chuyển người bệnh đái tháo đường lên tuyến trên khi vượt quá khả năng chuyên môn.

- Phối hợp với y tế thôn bản và các ban ngành đoàn thể thực hiện tư vấn tại hộ gia đình cho người bệnh về tuân thủ điều trị tăng huyết áp, đái tháo đường và thay đổi hành vi nguy cơ.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

- Từ nguồn Chương trình mục tiêu Y tế - Dân số và nguồn sự nghiệp của các đơn vị đã được Sở Y tế phê duyệt.

- Nguồn xã hội hóa và các nguồn kinh phí hợp pháp khác.

Trên đây là Kế hoạch phòng chống các bệnh không lây nhiễm năm 2019. Yêu cầu Thủ trưởng các đơn vị chỉ đạo triển khai thực hiện nghiêm túc và hiệu quả./.

Nơi nhận:

- Cục Y tế dự phòng;
- UBND tỉnh;
- Giám đốc Sở;
- Các phòng chức năng Sở;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật;
- Bệnh viện Phổi;
- Các Bệnh viện Đa khoa trên địa bàn;
- UBND các huyện, tp, tx (P/hợp chỉ đạo);
- TTYT/TTYTDP các huyện, tp, tx;
- Lưu VT, NVY.

Gửi: Bản điện tử.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC
(Đã ký)**

Đường Công Lự